

Mấy kinh nghiệm chỉ đạo xây dựng ba thứ quân của Đảng ủy xã H. (Hà Tây)

Lê Đức Cung

Xã H. (Hà Tây) là ngọn cờ tiêu biểu nhất về phong trào xây dựng dân quân của tỉnh Hà Tây, đồng thời là một trong những đơn vị tiên tiến nhất của quân khu. Ai đã đến thăm xã H. đều thấy ở đây đang có một phong trào quần chúng tham gia xây dựng "ba thứ quân" rất rộng rãi và sôi nổi. Lớp người trẻ trong dân quân đang luyện tập theo bộ đội chính quy để chuẩn bị vào bộ đội. Từ Bí thư đảng ủy đến toàn thể cán bộ, đảng viên, mọi người đều luyện tập, mang nặng, đi xa, hành quân trong mọi thời tiết: nắng gắt, mưa rét, ngày và đêm Đảng ủy xã H. đã quyết tâm chỉ đạo đưa phong trào dân quân tiến lên mạnh mẽ.

Trong bài này, chúng tôi giới thiệu với các đồng chí một số kinh nghiệm lãnh đạo, chỉ đạo việc xây dựng dân quân, và "quân chính quy" tại xã của Đảng ủy xã H.

I - Đảng ủy đã liên tục giáo dục tư tưởng cán bộ, đảng viên và quần chúng bằng nhiều hình thức sinh động, sâu sắc; dựa vào quần chúng để giáo dục quần chúng

Trong các lần gặp gỡ đồng chí Bí thư đảng ủy, các đảng ủy viên xã H., chúng tôi thấy ở các đồng chí đó toát lên một ý thức trách nhiệm rất cao đối với tiền tuyến. Mọi sự suy nghĩ của các đồng chí đều tập trung vào vấn đề: hậu phương phải làm gì để phục vụ nhiều cho tiền tuyến? Địa phương mình phải cùng tiền tuyến chiến đấu như thế nào? Khẩu hiệu "tất cả để đánh thắng giặc Mỹ xâm lược" đã thể hiện trong lời nói, việc làm và biến thành phương hướng suy nghĩ thường xuyên của từng người.

Các đồng chí đó đã tìm mọi cách để biến quyết tâm, ý chí quyết chiến, quyết thắng giặc Mỹ của Đảng ủy thành quyết tâm và sức mạnh

của toàn đảng bộ xã, của nhân dân xã H. Các đồng chí đã tập trung làm cho mọi người nhận rõ trách nhiệm trong việc tham gia dân quân, đóng góp công sức vào việc xây dựng lực lượng vũ trang ở xã.

Đảng ủy nhận thấy muốn phát huy khí thế mạnh mẽ trong quân chúng thì trước hết phải làm chuyển biến mạnh mẽ tư tưởng cán bộ, đảng viên. Cán bộ, đảng viên chưa nhận thức sâu sắc tầm quan trọng của việc xây dựng dân quân, một số không muốn vào lãnh đạo dân quân, không muốn đi tập luyện với dân quân, thì làm sao mà thúc đẩy được quân chúng.

Làm thế nào để giáo dục cán bộ, đảng viên đối với nhiệm vụ chiến đấu? Có ý kiến là nên tổ chức học tập 10 nhiệm vụ của đảng viên. ý kiến khác lại cho là phải học tập tiêu chuẩn đảng viên "bốn tốt", v.v... Đảng ủy đã thảo luận nhiều lần và cuối cùng quyết định tổ chức học tập cho cán bộ, đảng viên về tình hình và nhiệm vụ mới. Trên cơ sở đó, nâng cao ý chí quyết chiến, quyết thắng để quốc Mỹ xâm lược, quyết tâm xây dựng dân quân để trực tiếp chiến đấu với máy bay địch, góp phần vào việc xây dựng quân chủ lực của địa phương và quân chính quy thường trực. Để khơi lên lòng căm thù sâu sắc giặc Mỹ, đồng thời để phát huy truyền thống chiến đấu của đảng bộ và nhân dân xã H. Đảng ủy đã họp toàn thể cán bộ, đảng viên tại nghĩa trang liệt sĩ, phát động tư tưởng họ. Đồng chí bí thư Đảng ủy đã nhắc lại truyền thống đấu tranh của đảng bộ từ trước khởi nghĩa tháng Tám 1945, nhắc lại những gương hi sinh dũng cảm của những cán bộ, đảng viên đã chiến đấu anh dũng trong thời kỳ kháng chiến chống Pháp, đã bị giặc giết hại, liên hệ những thiếu sót hiện nay, động viên mọi người quyết noi gương những đồng chí đã xả thân vì nước đó, quyết tâm xây dựng lực lượng để cùng cả nước đánh thắng giặc Mỹ.

Sau đó, từng đảng viên liên hệ kiểm điểm hứa sẵn sàng nhận mọi công việc của đảng bộ giao, sẵn sàng đi chiến đấu những nơi xa. Khi tư tưởng cán bộ, đảng viên được phát động, Đảng ủy quyết định: tất cả

những đảng viên khỏe mạnh đều và dân quân, cùng luyện tập với dân quân. Đảng viên phải là người tiên phong gương mẫu trong học tập và chiến đấu. Bí thư đảng ủy thì kiêm chính trị viên xã đội trực tiếp động viên, huấn luyện chính trị cho dân quân. Các đồng chí đảng ủy viên và chi ủy viên đều được phân công phụ trách các trung đội và tiểu đội. Những đồng chí trong ban thường vụ đảng ủy thì trực tiếp phụ trách một trung đội dân quân, sắp xếp theo đội sản xuất, và một cánh đồng lớn để kết hợp giữa nhiệm vụ sản xuất và chiến đấu. Những đồng chí phụ trách đơn vị thường trực chiến đấu của xã cùng phụ trách trông nom chăm sóc những thửa ruộng gần nhất. Cán bộ, đảng viên thật sự làm theo khẩu hiệu "tay cày, tay súng". Do đó, đã có tác động mạnh mẽ đến quần chúng.

Đối với quần chúng, vấn đề nổi bật là đảng ủy xã H. đã dùng nhiều hình thức giáo dục, động viên, làm cho mọi người tự hào về truyền thống đấu tranh của xã, tự hào về nhà mình có chồng, con, em vào dân quân, đi bộ đội để chiến đấu chống Mỹ, sung sướng vì đã góp phần vào việc xây dựng dân quân ở xã, góp phần vào việc phục vụ tiền tuyến.

Đảng ủy chủ trương phát động phong trào "ba ôn" ôn lại cảnh nghèo đói của từng nhà, từng người trước Cách mạng tháng Tám, ôn lại công ơn của cách mạng, của Đảng đã mang lại, ôn lại thành tích của xã, của mình đã đóng góp từ trước cách mạng, trong kháng chiến lần trước và từ hòa bình đến nay. Kết hợp với việc báo công, bình công, từng người nói hết những cống hiến của gia đình, của mình cho sự nghiệp chống mỹ, cứu nước, trong đó có công cho con em vào bộ đội, vào dân quân. Nhân dân xã H. rất tự hào: xã mình có cơ sở đảng, có lực lượng vũ trang từ trước khởi nghĩa. Lá cờ của Đảng đã tung bay trên ngọn cây bàng từ năm 1942. Phải làm gì nhiều hơn nữa để góp phần đánh thắng giặc Mỹ? Rất nhiều bà mẹ già, người vợ viết thư cho đảng ủy xin cho con, chồng đi bộ đội hoặc vào dân quân để chiến đấu. Có bà

mẹ có ba con, hai con đã đi bộ đội còn lại một người cũng xin Đảng ủy cho con mình ra tiền tuyến. Từng nhóm nhỏ các bố mẹ trao đổi, nhắc nhở nhau cho con em ra chiến đấu. Họ tự nguyện xin cho con đi, họ thương lượng với nhau để cho con mình được đi trước. Họ an ủi những nhà có con đi đợt sau, hoặc chưa đủ tiêu chuẩn sức khỏe vào chiến đấu ở xã.

Ngoài ra, Đảng ủy chủ trương xây dựng nhà truyền thống, sưu tầm và ghi lại rất đầy đủ phong trào đấu tranh, xây dựng lực lượng vũ trang của xã từ trước đến nay; xây dựng sổ vàng ghi công của xã để ghi công những nhà, những người có công với nước; tổ chức cho quần chúng nhận xét, đề nghị ghi công cho những nhà có nhiều công, khuyến khích người khác lập công. Vì vậy, thông qua việc nhận xét này, không khí lập công chống Mỹ, cứu nước bùng lên rất sôi nổi trong quần chúng.

2 - Giáo dục và chấp hành tốt các chính sách đối với gia đình bộ đội

Trong công tác phát động toàn dân tham gia xây dựng lực lượng vũ trang, Đảng ủy xã H. đã làm tốt công tác động viên, giáo dục gia đình bộ đội và chấp hành tốt các chính sách đối với các gia đình đó. Xã H. có gần một phần ba số hộ là gia đình thương binh, liệt sĩ và gia đình bộ đội. Đây là những gia đình có công đối với cách mạng. Đảng ủy cho việc thực hiện tốt các chính sách đối với những gia đình này không những khơi lên được tình cảm của hậu phương đối với tiền tuyến, động viên con em mình ngoài mặt trận yên tâm, phấn khởi giết giặc lập công, mà còn là hình thức giáo dục sâu sắc cho toàn dân luôn luôn hướng ra tiền tuyến mà hành động. Với ý nghĩ trên, đảng ủy xã H. đã thường xuyên chú trọng công tác giáo dục, động viên các gia đình này thấy rõ vinh dự của bản thân và gia đình mình đã có công lớn đối với cách mạng, đồng thời cũng làm cho họ thấy rõ nhiệm vụ đối với việc xây dựng hậu phương vững mạnh. Các đồng chí tập hợp thành tổ chức các

gia đình, có chồng con đi chiến đấu ở cùng chiến trường với nhau, hoàn cảnh gia đình và tình cảm giống nhau, để việc giáo dục động viên được thuận lợi, tạo được điều kiện cho chị em thường xuyên quan hệ gắn bó với nhau, tự động viên giúp đỡ nhau lúc tối lửa tắt đèn.

Các đồng chí còn phân công cán bộ, đảng viên, thường xuyên đi sát tìm hiểu tâm tư nguyện vọng, đời sống cụ thể của từng gia đình và kịp thời có kế hoạch giải quyết những gia đình neo đơn, gặp khó khăn.

Đối với chị em vợ bộ đội, chị nào có điều kiện thuận lợi thì giao việc thích hợp, tích cực bồi dưỡng, chị nào gặp khó khăn thì có kế hoạch giúp đỡ chu đáo; thường xuyên chú trọng bảo đảm công ăn việc làm cho họ, nhất là đối với những gia đình neo đơn. Trong sản xuất thủ công nghiệp những gia đình có chồng con đi bộ đội được ưu tiên đứng máy mới hoặc được đứng máy riêng. Trong sản xuất nông nghiệp, họ được giao khoán ngày công và nhận những việc thích hợp; trong việc phân phối hàng hóa, các gia đình này cũng được ưu tiên mua trước.

Ngoài ra, Đảng ủy còn dùng nhiều hình thức biểu tặng phẩm đã có tác dụng động viên rất lớn về tình cảm đối với họ. Ví dụ: có đoàn cán bộ về thăm xã tặng xã một số nhãn bằng vỏ máy bay, Đảng ủy đã tổ chức trao tặng số nhãn đó cho các chị em là vợ hoặc người yêu của bộ đội hiện đang giết giặc lập công ngoài mặt trận. Đảng ủy đã tổ chức buổi lễ trao tặng nhãn rất trọng thể và gọi nhãn đó là "nhãn chung thủy", nhắc nhở chị em giữ vững lòng chung thủy đối với người ở ngoài tiền tuyến. Ngoài ra, Đảng ủy đã đề ra những biện pháp tích cực để giữ gìn hạnh phúc cho các cặp vợ chồng xa nhau. Do đó, cả xã H không xảy ra những hiện tượng xấu đối với vợ bộ đội.

Những việc làm trên đây đã có tác dụng giáo dục, động viên đối với toàn dân, đã phát huy lòng tự hào cách mạng và tinh thần gương mẫu của các gia đình bộ đội trong lao động sản xuất, chấp hành chính sách của Đảng, của Nhà nước và các nghĩa vụ của địa phương. Có gia đình bộ đội đã nói "Đảng ủy xã mình cao tay lắm". Có người đã biên

thư ra mặt trận động viên chồng con mình, yên tâm, phấn khởi, tích cực giết giặc lập công. Sức mạnh tinh thần đó là cơ sở vững chắc nhất, là điều quyết định nhất để xây dựng các lực lượng vũ trang ở xã, và trực tiếp góp phần vào việc xây dựng quân đội nhân dân anh hùng. Thật vậy trong mấy năm qua, xã H. đã làm rất tốt công tác tuyển quân. Do các gia đình đều muốn cho chồng, con, em mình đi trước, nên lần nào xã cũng phải nhận xét, tuyển lựa người đi trước, người đi sau. Khi anh em lên đường, từ cụ già đến em nhỏ đều biết động viên anh em mang công về báo với xã, giữ lấy tiếng thơm của xã H. này. Người nào ra đi cũng phấn khởi, yên tâm về đời sống, hạnh phúc gia đình. Do đó, hàng nghìn người đi mà không ai bỏ nhiệm vụ.

3 - Đảng ủy trực tiếp chỉ đạo việc luyện tập của dân quân, bí thư nêu gương tốt

Điểm nổi bật của Đảng ủy xã H. là: nhạy bén với cái mới, thấy cái mới, cái hay là nghĩ ngay đến việc áp dụng ở xã mình, thấy yêu cầu của tiền tuyến là nghĩ ngay đến trách nhiệm của hậu phương phải làm gì? Những lần thấy bộ đội hành quân mang nặng qua xã, đồng chí bí thư Đảng ủy suy nghĩ: nếu ở xã mà huấn luyện tốt cho dân quân, tập cho anh em mang nặng, hành quân xa thì sau này những anh em đó vào bộ đội không phải huấn luyện về mặt đó, đỡ công cho đơn vị; anh em có thể sớm được ra chiến đấu hơn và nếu làm tốt vấn đề này, nhất định thanh niên xã mình gia nhập bộ đội sẽ góp phần tích cực vào việc nâng cao sức chiến đấu của quân đội. Từ suy nghĩ đó, đồng chí đưa ra bàn với Đảng ủy xã. Đảng ủy họp mấy lần, có nhiều ý kiến khác nhau, nhưng cuối cùng đều nhất trí: phải xây dựng một lực lượng vũ trang trẻ, khỏe, có tinh thần chiến đấu và kỹ thuật chiến đấu cao, bảo vệ tốt hậu phương, vừa phục vụ nhanh, tốt nhất cho tiền tuyến. Đảng ủy quyết định xây dựng "ba thứ quân" tại xã. Cụ thể là củng cố vững mạnh lực lượng dân quân du kích; xây dựng tốt đơn vị chiến đấu ngay tại xã (quân chủ lực của địa phương) và thành lập một phân đội dự bị "chi

viện" cho tiền tuyến; đơn vị này huấn luyện theo tiêu chuẩn bộ đội chính quy. Đảng ủy nhất trí là tất cả cán bộ, đảng viên phải tham gia rèn luyện với dân quân theo chương trình cơ bản của bộ đội chính quy.

Quyết định của Đảng ủy đưa xuống các chi bộ không phải là dễ dàng thực hiện. Nhiều ý kiến cho là không có khả năng làm như vậy. Những ý kiến chưa nhất trí đó, phần vì chưa nhận thức đầy đủ trách nhiệm của xã đối với việc xây dựng quân đội, phần vì do tư tưởng ngại gian khổ trong khi tham gia luyện tập với dân quân. Đảng ủy đã phân công nhau xuống các chi bộ, cùng với chi ủy làm thông suốt tư tưởng cho đảng viên và dân quân. Có thể nói quá trình luyện tập gian khổ là quá trình đấu tranh tư tưởng, củng cố và nâng cao tính tiên phong, tính chiến đấu của cán bộ, đảng viên xã H.. Khi phát động phong trào luyện tập theo chương trình của bộ đội hành quân xa mang nặng, có người bảo "mình là dân quân, sức đâu mà tập được như bộ đội", có người đề nghị "nên luyện tập phần lý thuyết và phần sử dụng vũ khí, còn hành quân xa mang nặng thì thôi". Một số cán bộ, đảng viên có tư tưởng ngại khó cũng chùn bước. Trước tình hình khó khăn đó, một mặt Đảng ủy xã H. vẫn quyết tâm lãnh đạo ban chỉ huy xã đội tiến hành việc luyện tập. Mặt khác, tiếp tục giải quyết tư tưởng trong đảng bộ, phát huy vai trò tiên phong, gương mẫu của cán bộ, đảng viên, làm cho toàn thể đảng viên thấy rõ trách nhiệm của mình trước tình hình, nhiệm vụ mới, không sợ gian khổ, không sợ hi sinh, nêu cao tinh thần quyết chiến, quyết thắng giặc Mỹ xâm lược. Những hành động gương mẫu đi đầu của Đảng ủy trong việc rèn luyện, hành quân đường dài mang nặng đã có tác dụng động viên, thúc đẩy quần chúng làm theo sự lãnh đạo của Đảng. Đồng chí Vũ Trước, bí thư đảng ủy, đã đứng tuổi, nhưng vẫn rèn luyện như anh em. Trong khi làm việc, đồng chí thường xuyên mang nặng trên vai. Lúc đầu đồng chí đeo hơn 10kg, sau đeo được 30kg đi xa.

Đi đôi với việc giải quyết tư tưởng trong Đảng, Đảng ủy xã H. còn biết phát động phong trào quần chúng tham gia đợt luyện tập, bằng cách những người ở nhà sản xuất đảm nhiệm thêm phần việc của những người đi luyện tập để cổ vũ, động viên anh chị em dân quân du kích tích cực tham gia luyện tập. Các đồng chí đã vận động hội phụ lão làm "ba lô", gậy "Trường Sơn" trao tặng cho dân quân. Một số ít anh chị em chưa quyết tâm luyện tập, nhưng từ hôm hứa hẹn với các cụ phụ lão đã tích cực hẳn lên. Ngoài ra Đảng ủy lãnh đạo chặt chẽ việc củng cố các nhóm gửi trẻ, nhà mẫu giáo, tạo điều kiện thuận lợi để chị em dân quân tham gia luyện tập. Buổi lễ xuất phát hành quân xa mang nặng, biểu thị tinh thần quyết tâm chống Mỹ, cứu nước đã tổ chức long trọng ở cây bàng truyền thống và được quần chúng cổ vũ, động viên mạnh mẽ. Tuy vậy, những buổi đầu số người tham gia luyện tập còn ít, phần lớn là đảng viên và quần chúng tích cực thuộc diện đối tượng kết nạp Đảng. Nhưng với tinh thần quyết tâm "chỉ tiến không lùi", Đảng ủy xã H. đã kịp thời lãnh đạo phát động phong trào thi đua sôi nổi trong quần chúng với nội dung: "Dân quân du kích quyết tâm hoàn thành tốt chương trình luyện tập; sản xuất thủ công cố gắng khắc phục khó khăn hoàn thành vượt mức kế hoạch Nhà nước; sản xuất nông nghiệp phấn đấu đạt trên 5 tấn thóc một héc ta", hướng phong trào quần chúng hoàn thành tốt hai nhiệm vụ trung tâm vừa sản xuất tốt vừa chuẩn bị sẵn sàng chiến đấu tốt. Sự quyết tâm của lãnh đạo, việc phát huy vai trò tiên phong gương mẫu của cán bộ, đảng viên, cộng với phong trào thi đua sôi nổi của quần chúng, đã thúc đẩy mạnh mẽ tinh thần luyện tập của lực lượng dân quân. Dần dần số người tham gia luyện tập ngày càng đông, vượt chỉ tiêu kế hoạch đã định. Chất lượng luyện tập ngày càng nâng cao. Kế hoạch luyện tập cũng dần dần đi vào nền nếp và trở thành phong trào thường xuyên của quần chúng. Những cuộc thực tập và thu kết quả tốt. Có lần "báo động" vào nửa đêm mưa gió, 100% dân quân đã tập hợp

đông đủ sau mấy phút. Người nào cũng mang nặng và chuẩn bị đầy đủ tư thế hành quân xa.

Do kết quả của việc luyện tập, đến nay xã H. đã có những đơn vị chiến đấu bắn súng giỏi, sử dụng loại súng lớn của bộ binh, tổ chức và kỷ luật khá chặt chẽ. Cũng do được luyện tập tốt ở xã, thanh niên xã H đã trưởng thành rất mau chóng khi vào bộ đội chính quy. Do luyện tập tốt, nam, nữ thanh niên thêm khỏe mạnh, sản xuất được đầy mạnh hơn trước, thực hiện tốt nhiệm vụ vừa sản xuất, vừa sẵn sàng chiến đấu và chiến đấu tốt.

Tỉnh ủy Hà Tây đã đánh giá rất cao những kinh nghiệm lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ quân sự địa phương của Đảng ủy xã H. Việc xây dựng "ba thứ quân" tại địa phương đạt kết quả tốt là một sáng kiến rất quan trọng trong việc vận dụng đường lối chiến tranh nhân dân và quốc phòng toàn dân của Đảng vào điều kiện cụ thể của địa phương. Chúng tôi mong rằng: đảng ủy xã nào cũng lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ quân sự địa phương như Đảng ủy xã H. và lãnh đạo tốt hơn thế nữa.